2017-17-RE

CAUSA 2017-17-RE
(Sansa Milà i d'altres c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 146-2017. Recurs d'empara

Aute del 12 de juny del 2017

BOPA núm. 40, del 21 de juny del 2017

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de març del 2017, per la representació processal dels Srs. Pol Sansa Milà, Antoni Invernon Campoy, Xavier Simon Moreno, Raul Moreno Blazquez, Albert Castro Planes, Josep Sinfreu Maya, Vanesa Garcia Belmonte, Alexandre Morales Mourelo, Josep-Lluís Santuré Marcos, Valentí Bonet Escanciano, Raül Bartolí Torres, Maria-Josepa Compte Rodríguez, Francesc Gomez de Prado, César Solsona Pifarré, Josep Torné Estrella, Marie-Line Solà Ruiz, Omar El Bachiri El Boudouhi, Miquel-Angel Díaz Jímenez, Josep Naudi Granero, César González Machado, Antoni Cañadas Berengueras, Lluís Molné Fortuny, Gabriel Ubach Valdivia, Francesc Barbosa Pérez, Antoni Domingo Cabezos, Joan-Miquel Ruiz Rodríguez, Joan-Pau Cuberes Alieu, Carles Gómez de Prado, Maria-Pau Martínez Correa, Javier Casas Oses, David Bringué Cañadas, Gregori Ramírez Molina, Carles Sierra Jabalera, Joan Seguí Alonso, Maria dels Angels Adellach Coma, Alexandre Bellera Consul, Lionel Prat Dufaure, Patxi Pereira Cruz, Daniel Catalan San Millan, Abraham Rodríguez Serra, Joan Choy Mas, Enric Calvó Guillard, Francesc Lòpez Casal, Francesc-Xavier España Muñoz, Sergi Segovia Lavado, Marc Haro Pifarré, Jordi Juan Muñoz, Manel-Enric Montoro Lizarte, Cristina Cobos Bolado, Joan Visa Tor, Xavier Tudó Cerquera i Eusebi Álvarez Mora, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 21 d'octubre del 2016 i contra l'aute del 2 de març del 2017, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en diversos dels seus vessants i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les decisions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment de dictar-se la sentència per tal que el Tribunal Superior de Justícia resolgui respectant els drets d'aquesta part. Per tal d'acreditar la diferència de tracte entre funcionaris també demana que es procedeixi a la pràctica de la prova (o que l'ordeni als tribunals ordinaris) que consisteix en què es requereixi el Govern per tal que aporti la relació dels treballadors de l'Administració que hagin demanat i obtingut la jubilació voluntària, especificant la data en què ho van demanar i l'edat que tenien quan van formular la petició;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 24 d'abril del 2017;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. Els recurrents, funcionaris del Cos de Duana, presenten un recurs d'empara

contra la desestimació del seu incident de nul·litat d'actuacions contingut en l'aute del 2 de març del 2017, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

1.2. Els recurrents havien presentat les sol·licituds respectives de jubilació voluntària als 55 anys sobre la base de l'article 48.3 de la Llei de la funció pública del 15 de desembre del 2000 i de l'article 14 de la Llei 5/2004, del 14 d'abril, del Codi de Duana.

1.3. En el moment de presentar aquestes sol·licituds, entre finals del mes d'octubre del 2014 i principis del mes de novembre del mateix any, els agents estaven lluny d'assolir els 55 anys, més de la meitat no tindrien aquesta edat fins l'any 2030; la seva demanda era anticipada i, si s'hagués acceptat, la jubilació no hagués esdevingut efectiva fins al moment en què cada un d'ells hagués assolit l'edat de 55 anys.

1.4. Les sol·licituds es van presentar, en primer lloc, davant el secretari d'Estat de funció pública i, en alçada davant el Govern.

1.5. Tant el secretari d'Estat de funció pública, com el Govern, van denegar aquestes sol·licituds.

1.6. El 5 de maig del 2015, els funcionaris esmentats en l'encapçalament van presentar una demanda jurisdiccional contra les resolucions desestimatòries del Govern, i, el 18 de març del 2016, la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia va decidir, mitjançant sentència, desestimar aquesta demanda i declarar que les resolucions del secretari d'Estat de funció pública i del Govern impugnades eren ajustades a Dret i als fins que legitimaven l'activitat administrativa.

1.7. Els demandants van interposar un recurs d'apel·lació contra la sentència de la primera instància, el qual va ser desestimat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia mitjançant una sentència del 21 d'octubre del 2016.

1.8. Els demandants van formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions que va ser desestimat per l'aute del 2 de març del 2017 d'aquesta mateixa Sala.

1.9. El 27 de març del 2017, la representació processal dels recurrents va interposar un recurs d'empara contra les decisions ressenyades de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per la denegació de la pràctica d'una prova sol·licitada per aquesta part, per la vulneració del dret a la jurisdicció i perquè les decisions esmentades no estarien fonamentades en Dret.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica dels recurrents

- Els recurrents es fonamenten en la Llei de la funció pública del 15 de desembre del 2000, la qual estableix el dret dels agents de Duana a sol·licitar, 3 mesos abans d'assolir els 55 anys, la jubilació voluntària.

- Destaquen que aquesta Llei fa una diferència entre el moment en què se sol·licita el benefici d'aquest dret i el moment en què la persona sol·licitant es beneficiarà d'aquest dret: la sol·licitud ha de fer-se 3 mesos abans l'assoliment dels 55 anys; la jubilació i la prestació de jubilació no tindran efecte fins al dia del 55è aniversari de l'interessat.

- El Govern ha aplicat erròniament aquesta Llei pel fet de considerar que la sol·licitud no podia fer-se fins que l'agent no hagués assolit els 55 anys.

- Altrament, si bé la Llei estableix un termini mínim per presentar la sol·licitud de jubilació voluntària -3 mesos abans dels 55 anys- no estableix cap termini màxim, de tal manera que els recurrents podien presentar la seva sol·licitud de jubilació voluntària força abans d'haver assolit l'edat esmentada.

- Els recurrents retreuen a la Batllia haver denegat la seva demanda de prova que consistia en què el Govern aportés la relació dels casos en què els agents havien sol·licitat i obtingut la jubilació voluntària abans d'haver assolit els 55 anys.

- Aquesta denegació és important, perquè hagués pogut permetre saber si el Govern havia acceptat sol·licituds abans l'edat de 55 anys. Pel fet de denegar la pràctica d'aquesta prova la Batllia ha vulnerat el dret a la jurisdicció.

- Els recurrents retreuen al Govern haver modificat la seva argumentació entre la primera i la segona instància.

- En segona instància, el Govern va al·legar que potser havia acceptat sol·licituds de jubilació voluntària abans que el sol·licitant hagués assolit els 55 anys, però aquesta aplicació de la Llei no era correcta i que, per tant, no podia continuar efectuant-la.

- La sentència de la Sala Administrativa pronunciada en apel·lació és, per consegüent, incoherent per tal com reconeix la vulneració del principi d'igualtat, ja que el Govern va desestimar les sol·licituds dels recurrents quan anteriorment havia acceptat sol·licituds cursades abans l'assoliment dels 55 anys.

- Els recurrents retreuen igualment a la Batllia no haver fonamentat en Dret la seva decisió, ja que no motiva les raons per les quals no s'ha d'aplicar una llei que és clara i que disposa que un agent de Duana pot demanar la seva jubilació voluntària tres mesos abans d'assolir els 55 anys.

- Impugnen el fet que la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del pla de pensions de la funció pública els hi sigui aplicable, atès que ells van cursar les seves sol·licituds quan la norma anterior estava encara en vigor.

- Per acabar, demanen que s'atorgui l'empara sol·licitada, que es declari la vulneració del dret esmentat, que s'anul·lin les decisions impugnades i que es retrotreguin les actuacions al moment de dictar-se la sentència per tal que el Tribunal Superior de Justícia resolgui respectant els drets d'aquesta part. Així mateix, per tal d'acreditar la diferència de tracte entre funcionaris també demanen que es procedeixi a la pràctica de la prova denegada.

2.2. Argumentació jurídica de la jurisdicció ordinària

- La sentència de la Batllia del 18 de març del 2016, així com la sentència del 21 d'octubre del mateix any, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, consideren que la llei de referència en aquesta causa i sobre la qual s'havien de fonamentar les sol·licituds no era la Llei de la funció pública, del 15 de desembre del 2000, sinó la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del pla de pensions de la funció pública.

- La Llei del 2000 permetia demanar la jubilació voluntària, almenys, tres mesos abans l'assoliment dels 55 anys, en canvi la Llei 23/2014 estableix que la sol·licitud de jubilació s'ha de fer tres mesos abans l'assoliment dels 60 anys.

- Si bé els demandants demanaven poder conservar les condicions de jubilació contingudes en la Llei del 2000, ja que havien presentat les seves sol·licituds abans l'entrada en vigor de la Llei 23/2014, la Batllia considerava que aquesta darrera Llei tenia un efecte d'aplicació immediata amb efectes pel futur.

- Aquesta aplicació immediata està justificada pel fet que els funcionaris estan sotmesos a un estatut legal i reglamentari i no tenen drets adquirits a què se'ls hi mantingui de manera indefinida el mateix règim.

- Per tant, l'admissió de la prova no era necessària, ja que els recurrents no acomplien les condicions establertes per la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, ja que no tenien 60 anys al moment en què van presentar les seves sol·licituds de jubilació voluntària.

- Segons el parer de les jurisdiccions administratives, no es tracta d'un efecte retroactiu de la Llei 23/2014, sinó d'un efecte d'aplicació immediata amb efectes pel futur.

2.3. Argumentació jurídica del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal comparteix de manera essencial els arguments emprats pel Tribunal Superior de Justícia per justificar la denegació de la prova sol·licitada.

- Considera que les resolucions impugnades motiven i expliquen a bastament les raons per les quals la prova no va ser acceptada.

- Així mateix, considera que els recurrents pretenen transformar el Tribunal Constitucional en una tercera instància per tal que efectuï una interpretació favorable als seus interessos.

- Pel que fa a la vulneració del principi d'igualtat, afegeix que aquesta pretesa vulneració no pot ser examinada en el marc d'un recurs d'empara tenint en compte que el dret a la igualtat no es troba recollit a l'article 10 de la Constitució.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El principi del dret a un procés equitable i el principi contradictori comporten necessàriament el dret dels justiciables a demanar a l'Administració proves que permetin demostrar la justesa de les seves pretensions.

3.2. Si bé correspon als tribunals ordinaris apreciar les proves pertinents que mereixen ser practicades, correspon al Tribunal Constitucional verificar que, a la vista de la naturalesa de la prova demanada per un recurrent, la denegació de la seva admissió no ha situat a aquest recurrent en indefensió.

3.3. En aquesta causa, el Tribunal Superior de Justícia ha explicat clarament les raons per les quals no calia practicar la prova sol·licitada pels recurrents.

3.4. Els recurrents demanaven, en efecte, que el Govern aportés la relació dels agents públics que havien sol·licitat i obtingut la jubilació voluntària sobre la base de les disposicions de la Llei de la funció pública, del 15 de desembre del 2000.

3.5. Tanmateix, el Tribunal Superior de Justícia va assenyalar acertadament que aquestes disposicions havien estat substituïdes per les disposicions de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del pla de pensions de la funció pública, cosa que feia inútil la pràctica de la prova demanada.

3.6. La decisió del Tribunal Superior de Justícia està fonamentada en Dret en la mesura en què els agents de Duana estan en una situació legal i reglamentària, és a dir, que no estan en un àmbit contractual, sinó en una situació jurídica determinada per endavant per la llei i pel reglament.

3.7. Aquesta situació legal i reglamentària implica que pugui ser modificada per les lleis sense que els agents puguin oposar-s'hi.

3.8. Així mateix, ja que aquesta situació jurídica es basa en la idea que l'interès general ha de prevaler sobre els interessos particulars dels agents públics, una modificació legal i reglamentària és necessàriament d'aplicació immediata sota reserva, com és el cas aquí, que s'hagin previst unes disposicions transitòries.

3.9. Per acabar, i en qualsevol cas, la vulneració eventual del principi d'igualtat no es pot examinar en el marc d'un recurs d'empara fonamentat en la vulneració de l'article 10 de la Constitució.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2017-17-RE interposat per la representació processal dels

recurrents esmentats en l'encapçalament contra la sentència del 21 d'octubre del 2016 i contra l'aute del 2 de març del 2017, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de juny del 2017.

Isidre Molas Batllori
President

Dominique Rousseau
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat